

prima instanță - (Judecătoria Grigoriopol) N. Costin
 instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, A. Nogai, V. Brașoveanu

DECIZIE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
 al Curții Supreme de Justiție

în componența:
 Președintele ședinței,
 judecători

Valentina Clevadi
 Iurie Bejenaru
 Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Leorda Ana”,
 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial
 Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General al municipiului Chișinău,
 intervenient accesoriu Întreprinderea Individuală „Leorda Ana”, cu privire la contestarea
 actului administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016, prin care
 s-au restituit cererile de apel declarate de Primarului General al municipiului Chișinău și
 Întreprinderea Individuală „Leorda Ana”,

c o n s t a t ă:

La 28 decembrie 2015 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus
 cerere de chemare în judecată împotriva Primarului General al mun. Chișinău, intervenient
 accesoriu Î „Leorda Ana”, solicitând anularea dispoziției nr. 951-d din 12 noiembrie 2015
 „Cu privire la reamplasarea gheretei Î „Leorda Ana” din Piața Unirii Principatelor, 3”.

Prin hotărârea Judecătoria Grigoriopol din 28 aprilie 2016 s-a admis cererea de
 chemare în judecată.

S-a anulat dispoziția Primarului General al mun. Chișinău nr. 951-3 din 12
 noiembrie 2015 ”Cu privire la reamplasarea gheretei Î „Leorda Ana” din Piața Unirii
 Principatelor, 3”, ca fiind ilegală.

La 13 mai 2016 Primarul General al mun. Chișinău, reprezentat prin procură de către
 Tofan Tudor, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoria Grigoriopol din 28
 aprilie 2016, solicitând admiterea apelului, casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de
 respingere a acțiunii.

La 24 mai 2016 Î „Leorda Ana” a declarat cerere de apel nemotivată împotriva
 hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii, cu emiterea unei
 noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 nu s-a dat curs cererilor de
 apel declarate de Primarul General al mun. Chișinău și Î „Leorda Ana”.

S-a comunicat Primarului General al mun. Chișinău și Î „Leorda Ana” despre
 necesitatea prezentării apelurilor motivate, stabilindu-le termen până la 26 septembrie
 2016.

S-a explicat Primarului General al mun. Chișinău și ÎI „Leorda Ana” că în caz dacă nu vor fi prezentate apelurile motivate în termen, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu toate documentele anexate vor fi restituite.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016 s-au restituit Primarului General al mun. Chișinău și ÎI „Leorda Ana” cererile de apel.

S-au remis în adresa apelanților Primarul General al mun. Chișinău și ÎI „Leorda Ana” cererile de apel cu toate documentele anexate.

La 20 decembrie 2016 Primarul General al mun. Chișinău a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 ianuarie 2017 s-a respins recursul declarat de Primarul General al mun. Chișinău și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016.

La 29 decembrie 2016, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 92), ÎI „Leorda Ana” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016, solicitând repunerea în termen, admiterea acestuia, casarea încheierii contestate și restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că nu a primit încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 privind lichidarea neajunsurilor, precum și, nu a fost citată pentru ședințele de judecată din 11 octombrie 2016 și 29 noiembrie 2016.

La fel, invocă că a fost în imposibilitate de a prezenta cererea de apel motivată, deoarece nu a făcut cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016 a fost expediată în adresa părților la 02 decembrie 2016, însă la materialele dosarului nu este anexată dovada legală de recepționare a acesteia de către recurent.

Totodată, în cererea de recurs, recurenta a menționat că a făcut cunoștință cu încheierea contestată la 15 decembrie 2016.

Astfel, prin prisma art. 425 Codul de procedură civilă, Colegiul consideră recursul declarat la 29 decembrie 2016 ca fiind depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Analizând legalitatea încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul drept neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Astfel, raportând la caz normele sus-citate, în condițiile în care apelantul ÎI „Leorda Ana” nu au prezentat apelul motivat în termenul limită acordat de instanța de apel, Colegiul consideră concluzia instanței de apel privind restituirea apelului întemeiată.

Or, din materialele dosarului rezultă că, la 28 aprilie 2016 Judecătoria Grigoriopol cu sediul în mun. Chișinău a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești pe cauza dată. (f.d. 34)

La 24 mai 2016 ÎI „Leorda Ana” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, însă fără a indica motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Totodată, din conținutul cererii de apel rezultă că apelantul ÎI „Leorda Ana” și-a asumat responsabilitatea de a prezenta motivele și argumentele apelului printr-o cerere suplimentară după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe. (f.d.47)

Hotărârea motivată a Judecătoriei Grigoriopol din 28 aprilie 2016 a fost expediată în adresa ÎI „Leorda Ana” la 24 mai 2016. (f.d. 44)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de Primarul General al mun. Chișinău și ÎI „Leorda Ana”, s-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării apelurilor motivate, stabilindu-le termen până la 26 septembrie 2016 și s-a explicat apelanților că în cazul neprezentării cererilor de apel motivate în termen, acestea nu vor fi considerate depuse și împreună cu toate documentele anexate vor fi restituite. (f.d. 50-51)

Prin scrisoarea din 26 iulie 2016 instanța de apel a comunicat participanților la proces că pentru 11 octombrie 2016 este fixată examinarea chestiunii cu privire la acceptarea cererilor de apel, fiindu-le expediată și încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016. (f.d. 52)

Tot, materialele pricinii denotă că citația pentru ședința din 11 octombrie 2016 a fost expediată ÎI „Leorda Ana” la sediul indicat în cererea de apel, și anume, mun. Chișinău, str. Liviu Deleanu, 1, ap. 155.

La ședința de judecată din 11 octombrie 2016 apelantul ÎI „Leorda Ana” nu s-a prezentat, instanța de apel dispunând amânarea acesteia pentru 29 noiembrie 2016, pentru citarea repetată a părților (f.d. 55-56), care, la fel, a avut loc în lipsa ÎI „Leorda Ana” (f.d. 61-62).

Ca urmare, instanța de apel, prin încheierea din 29 noiembrie 2016 a restituit și a remis apelanților cererile de apel cu toate documentele anexate, întemeindu-și soluția în baza art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă.

Așadar, în circumstanțele stabilite, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a restituit cerere de apel declarată de ÎI „Leorda Ana” pe motiv că nu a înlăturat neajunsurile în termenul limită stabilit.

Or, apelantul a beneficiat de termen suficient pentru a înlătura neajunsul și a depune cererea de apel motivată.

În acest sens, se va reține că perioada de termen 28 iunie 2016 - 29 noiembrie 2016 constituie termen rezonabil pentru prezentarea apelului motivat.

Colegiul menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor

procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, Colegiul notează că ÎI „Leorda Ana”, declarând la 24 mai 2016 apel nemotivat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (*Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007*).

La caz, sunt relevante și dispozițiile art. 67 Codul civil, în conformitate cu care, persoana juridică are un sediu, indicat în actele de constituire.

Stabilirea și schimbarea sediului sînt opozabile terților din momentul înregistrării de stat.

Adresa poștală a persoanei juridice este cea de la sediu. Persoana juridică poate avea și alte adrese pentru corespondență.

Toate documentele și scrisorile intrate la sediu se consideră recepționate de către persoana juridică.

Persoana juridică este obligată să publice un aviz în “Monitorul Oficial al Republicii Moldova” despre modificarea sediului sub sancțiunea plății de daune-interese.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Potrivit dispozițiilor art. 102 alin. (3), (4) și (6) Codul de procedură civilă, citațiile și înștiințările se înmânează participanților la proces, martorilor, experților, specialiștilor, interpreților astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să se prezinte la timp în fața instanței.

Citația se înmânează părții cu cel puțin 3 zile înainte de data judecării. În pricinile urgente, acest termen poate fi mai scurt, la discreția instanței.

Citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces. Dacă persoana nu locuiește la adresa comunicată instanței, citația sau înștiințarea poate fi trimisă la locul ei de muncă sau la locul unde se află.

Iar art. 103 alin. (2) Codul de procedură civilă prevede că, în citație și înștiințare, participanților la proces li se propune să prezinte probele de care dispun referitor la pricină, se face somația despre consecințele neprezentării unor astfel de probe și ale neprezentării în instanță, despre obligativitatea de a comunica instanței motivele neprezentării, precum și despre obligativitatea persoanei care a primit citația sau înștiințarea în locul destinatarului absent de a o înmâna acestuia de îndată ce va fi posibil.

În corespundere cu prevederile art. 104 alin. (1) lit. b) și art. 105 alin. (1) Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se expediază în cazul când se citează: persoanele juridice, prin împuterniciți, la sediul lor principal conform înregistrării de stat sau, după caz, la sediul reprezentanței sau al filialei. Citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Raportând la caz normele expuse, Colegiul consideră neîntemeiate argumentele recurentului precum că, nu a primit încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 privind lichidarea neajunsurilor, precum și, că nu a fost citat pentru ședințele de judecată din 11 octombrie 2016 și 29 noiembrie 2016, or, aceste argumente indică direct la abuzul recurentului în drepturile sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural.

La acest segment, instanța de recurs reține că, ÎI „Leorda Ana” a fost citat la adresa indicată de către aceasta în cererea de apel, iar despre o eventuală modificarea a sediului, ÎI „Leorda Ana” nu a înștiințat instanța de judecată.

La fel, nu poate fi reținut și se respinge argumentul recurentului că s-a aflat în imposibilitate de a prezenta cererea de apel motivată, deoarece nu a făcut cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe, or, actele pricinii denotă contrariul, și anume că, hotărârea motivată a Judecătorei Grigoriopol din 28 aprilie 2016 a fost expediată în adresa ÎI „Leorda Ana” la 24 mai 2016 (f.d. 44), iar recurenta ÎI „Leorda Ana” urma să întreprindă măsuri în vederea depunerii cererii de apel motivate și să supravegheze etapele examinării pricinii în ordine de apel.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea poartă un caracter declarativ, nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de ÎI „Leorda Ana”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General al municipiului Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Individuală „Leorda Ana”, cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judecători

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari